

TieVie-kouluttajakoulutuksen pedagoginen orientaatio ja osallistujien esittely

Tytti Tenhula
8.5.2003 Oulu

TieVie?

- Valtakunnallinen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön koulutus
- Suomen virtuaaliyliopiston tukipalveluhanke
  - » Ensimmäinen kausi 2001 - 2003
  - » Toinen kausi 2004 - 2006
- Koulutusta toteuttaa 5 yliopiston muodostama verkosto (OY, HY, JY, TKK, TY)
- Verkoston tarjoama koulutus on tarkoitettu kaikkien Suomen yliopistojen opettajille
- Toteuttaa vuosittain kaksi koulutuskokonaisuutta laajuuksiltaan 5 ov ja 10 ov

TieVie-yhteisö

- Osallistujat
  - » v. 2001 – 2002 (200 + 60 hlöä)
  - » v. 2002 – 2003 (160 + 80 hlöä)
  - » v. 2003 – 2004 (120 + 93 hlöä)
- Suunnitteluryhmä (11 hlöä)
- Yhteyshenkilöt yliopistoissa (21 hlöä)
- TieVie-koulutuksen (5 ov) mentorit yliopistoissa (40 hlöä / vuosi)
- Kouluttajat, verkkotuutorit, seminaarialustajat, materiaalin-tuottajat (n. 150 hlöä)

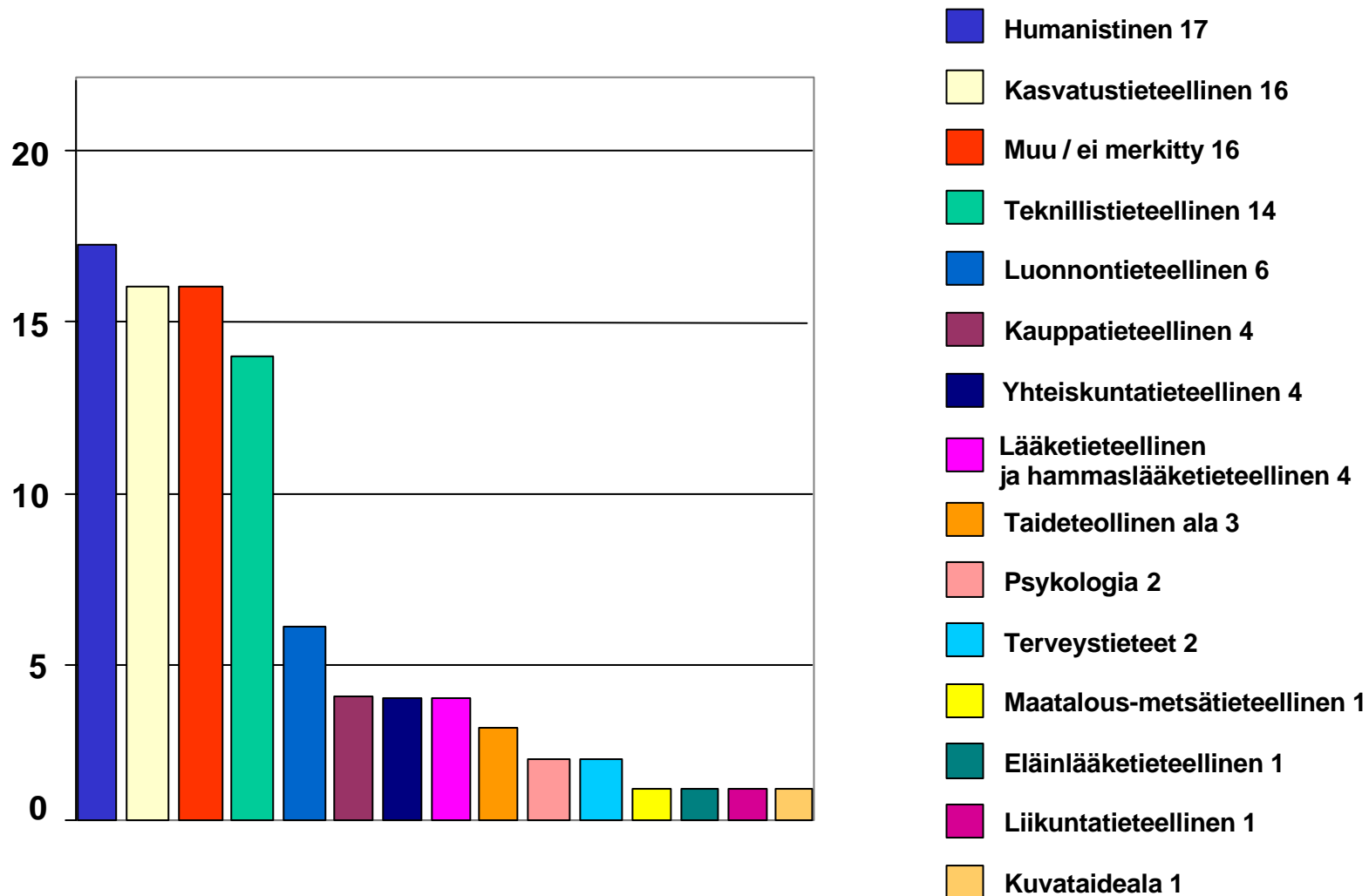
= YHTEENSÄ n. 500 hlöä / vuosi

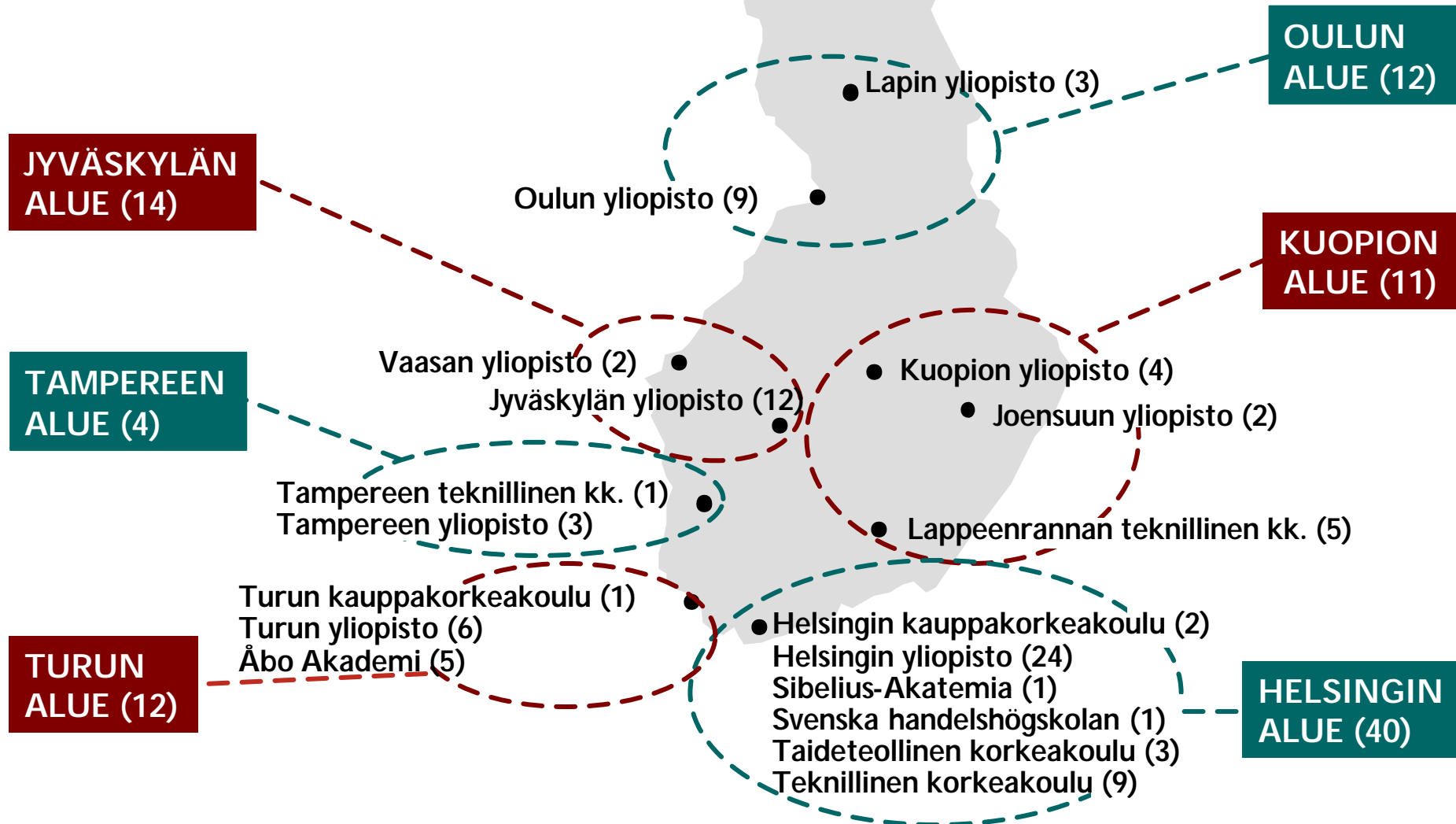
TieVie-kouluttajakoulutuksen 2003 sosiometriaa...

- **Mukana 93 osallistujaa**
  - » 71% naisia ja 29% miehiä
- **Osallistujia mukana lähes kaikista maamme yliopistoista (19 yliopistosta)**

Osallistujat tieteenaloittain

Osallistujat alueittain

Osallistujat juonneryhmittäin

- **Kouluttajajuonne II ja II (35 osallistujaa)**
  - » Vetäjät Tytti Tenhula (OY) ja Soile Jokinen (OY)
- **Strategiajuonne (14 osallistujaa)**
  - » Vetäjä Riikka Lauhia (TKK)
- **Tekniikkajuonne (11 osallistujaa)**
  - » Vetäjä Antti Auer (JY)
- **Tukihenkilöjuonne (14 osallistujaa)**
  - » Vetäjät Sari Koski-Kotiranta (HY) ja Markku Närhi (JY)
- **Verkostojuonne (18 osallistujaa)**
  - » Vetäjät Matti Lappalainen (TY) ja Mikko Toriseva (TY)

TieVie-kouluttajakoulutuksen pedagogiset ja toiminnalliset periaatteet

Avoimuus

Asiantuntijuus

VERKOSTOITUMINEN

YHTEISÖLLISYYS JA
YHTEISTOIMINNALLISUUS

Osallistujalähtöisyys

Prosessikeskeisyys

Reflektio

Kokemuksellisuus

Läpäisyperiaate

Pedagogisten,
teknologisten ja
organisatoristen
näkökulmien
integrointi

Autenttisuus

Tekemällä oppiminen

Avoimuus

- osallistuminen mahdollista kaikille Suomen yliopistojen opettajille
- läpinäkyvyys: koulutuksen sisällöt ja opiskelun eteneminen dokumentoidaan TieVie-portaaliin (kaikille avoin)
- palaute on kaikkien osallistujien luettavissa
- maksuttomuus

Pedagogisten, teknologisten ja organisatoristen näkökulmien integrointi

- näkökulmia tarkastellaan kokonaisuutena, ei erillisinä osa-alueina
- osallistujien välisissä keskusteluissa eri näkökulmat kohtaavat
- osallistujat täydentävät toistensa osaamista yhteisössä

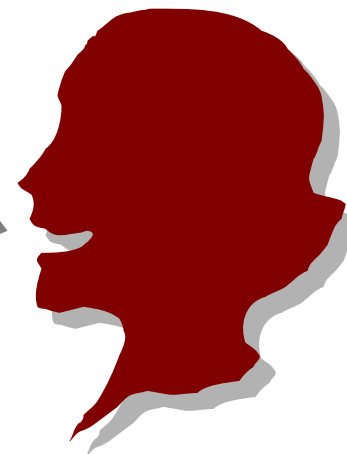

Outi Ylitapio-Mäntylä (2003): Tältä ryhmältä toivon hyviä keskusteluja niin verkossa kuin lähijaksoilla. Luin läpi esittelyt ja aika erilaista porukkaa ollaan hankkeineen ja koulutustaustoineen, mutta se on hyvä, tuomme varmasti erilaista ajattelua ja näkemyksiä mukaan keskusteluun, josta on sitten hyvä ammentaa ideoita omaan hankkeeseen.

Verkostoitunut opetus

- eri yliopistojen ja tieteenalojen yhteistyön lisääminen
- tieteiden välisen ymmärryksen ja yhteisten toimintamallien edistäminen
- tavoitteena yliopisto-opetuksen laadun parantaminen ja monipuolistaminen - ei etäopetuksen määrän lisääminen

Soile Väänänen (2003): Lukiessani teidän muiden esittäytymisiä tunnistin sieltä monia yhtymäkohtia tähän meidän hankkeeseemme, esim. tv-t-opetus käytön eteenpäin vieminen ja koordinointi henkilökunnan keskuudessa. Myös tiedonhankintaan ja kirjastojen tietokantojen käyttöön liittyvät kysymykset osana eri aineiden verkko-opetusta ovat askarruttaneet paljon ja myös tästä syntyy varmasti monenlaista keskusteltavaa. Konkreettiset yhteistyömahdollisuudet selviävät varmasti tuonnempana, kun koulutus etenee. Jo se on paljon, että kuulee ja näkee, mitä eri tahoilla on meneillään.

Yhteisöllisyys

- erilaisten vuorovaikutustilanteiden rakentaminen ja asiantuntijayhteisön muodostumisen tukeminen
- työskentelymuodot on rakennettu yhteistoiminnallisuutta tukeviksi / edellyttäviksi
- yhteisen kielen etsiminen (merkityksen neuvottelu) monitieteisessä yhteisössä
- yhdessä tekeminen mahdollistaa hiljaisen tiedon välittymisen

Anu Laukkanen (2003): Miten me tievieläiset voisimme vaikuttaa verkostoissamme mm. erilaisten tulkintojen selkeyttäjinä ja keskustelukulttuurin luoja? (Huom: identifioituminen ryhmään "me tievieläiset" on tapahtunut, vaikka olen lähettänyt Optimassa itse vasta yhden esittelyviestin, mutta toki lukenut kymmeniä muita!)

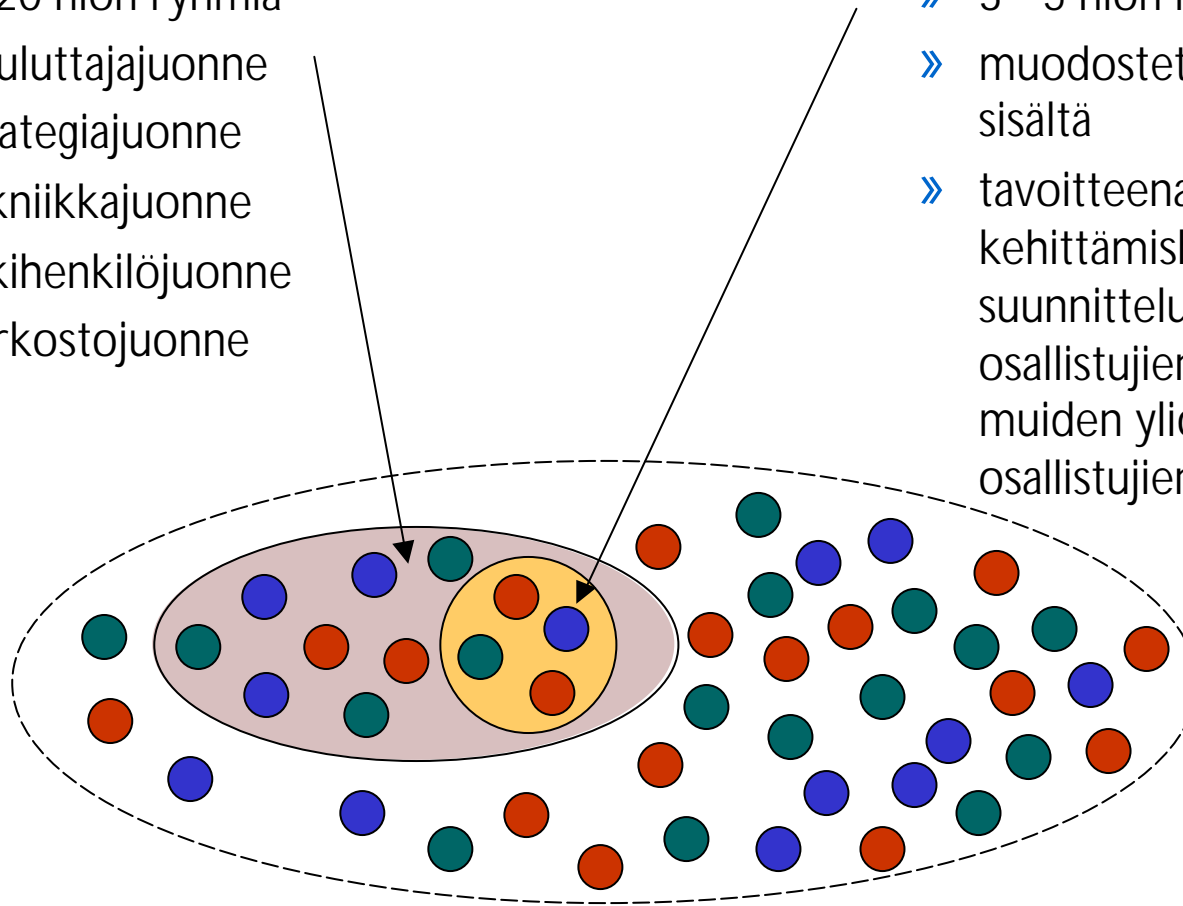
Koulutuksen ryhmät

■ Juonneryhmät

- » n. 20 hlön ryhmiä
- » kouluttajajuonne
- » strategiajuonne
- » tekniikkajuonne
- » tukihenkilöjuonne
- » verkostujuonne

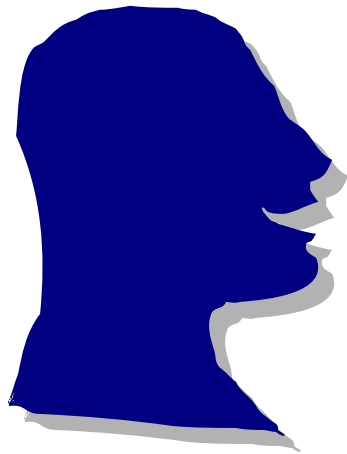
■ Vertaisryhmät

- » 3 - 5 hlön ryhmiä
- » muodostetaan juonneryhmän sisältä
- » tavoitteena mm. tukea kehittämishankkeiden yhteistä suunnittelua ja toteuttamista ja osallistujien verkostoitumista muiden yliopistojen osallistujien kanssa

Prosessikeskeisyys

- kehittämishanke on koulutuksen punainen lanka: opittavia asioita tarkastellaan hankkeen avulla eri yhteyksissä ja eri näkökulmista

Jorma Tynjälä (2003): Tuhannen euron kysymys kuuluukin: Miten saada potkua opettajiimme verkko-opetuksen mahdollisuuksien hyödyntämiseksi?

Reflektiivisyys

- erilaisten verkostoituneiden työtapojen ja työskentely-ympäristöjen kokeilu ja tutkiminen
- kriittinen, realistinen suhtautuminen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöön ja sen todellisen lisäarvon etsiminen
- vanhojen toimintamallien kyseenalaistaminen ja uusien luominen
- oman osaamattomuuden tutkiminen ja "ongelmapuheille" otollisen ilmapiirin luominen

Ulla Ritvanen (2003): Odotan, että tässä kouluttajakoulutuksessa voisimme päästä joihinkin hankkeisiin syvällisemmin käsiksi kuin TieVie 5:ssä. Olen kiinnostunut saamaan myös yleiskäsityksen yliopistoissa tekeillä olevista kehittämishankkeista sekä osallistumaan ajankohtaiseen keskusteluun.

Autenttisuus

- kehittämishanke keskiössä
- osallistujien aitoja, todellisesta elämästä kumpuavia ongelmia ratkotaan yhdessä, monitieteisessä asiantuntijayhteisössä
- tekemällä oppiminen
- omakohtainen kokemus verkko-opiskelusta opettajan ja opiskelijan roolissa
- pitkäkestoisuus

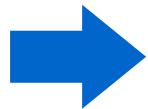

Tatjana Stepanova (2003): Luin äsken Jorman esittelyn jatko-osan ja suorastaan yllätyin, miten paljon samansuuntaisia ajatuksia meillä kaikilla on. Näyttää tosiaankin siltä, että yritämme ratkaista samantapaisia ongelmia.

Osallistujalähtöisyys

- koulutuksen sisällöt ja käsiteltävät teemat nousevat osaksi osallistujien omista hankkeista ja kiinnostuksen kohteista
- osallistujat tuottavat itse koulutuksen sisältöä
- osallistujien omat ja ryhmien yhteiset tavoitteet keskeisiä
- osallistujapalautetta kerätään koko koulutuksen ajan ja se pyritään ottamaan huomioon koulutuksen suunnittelussa

sitoutuminen ja vastuullisuus tärkeää

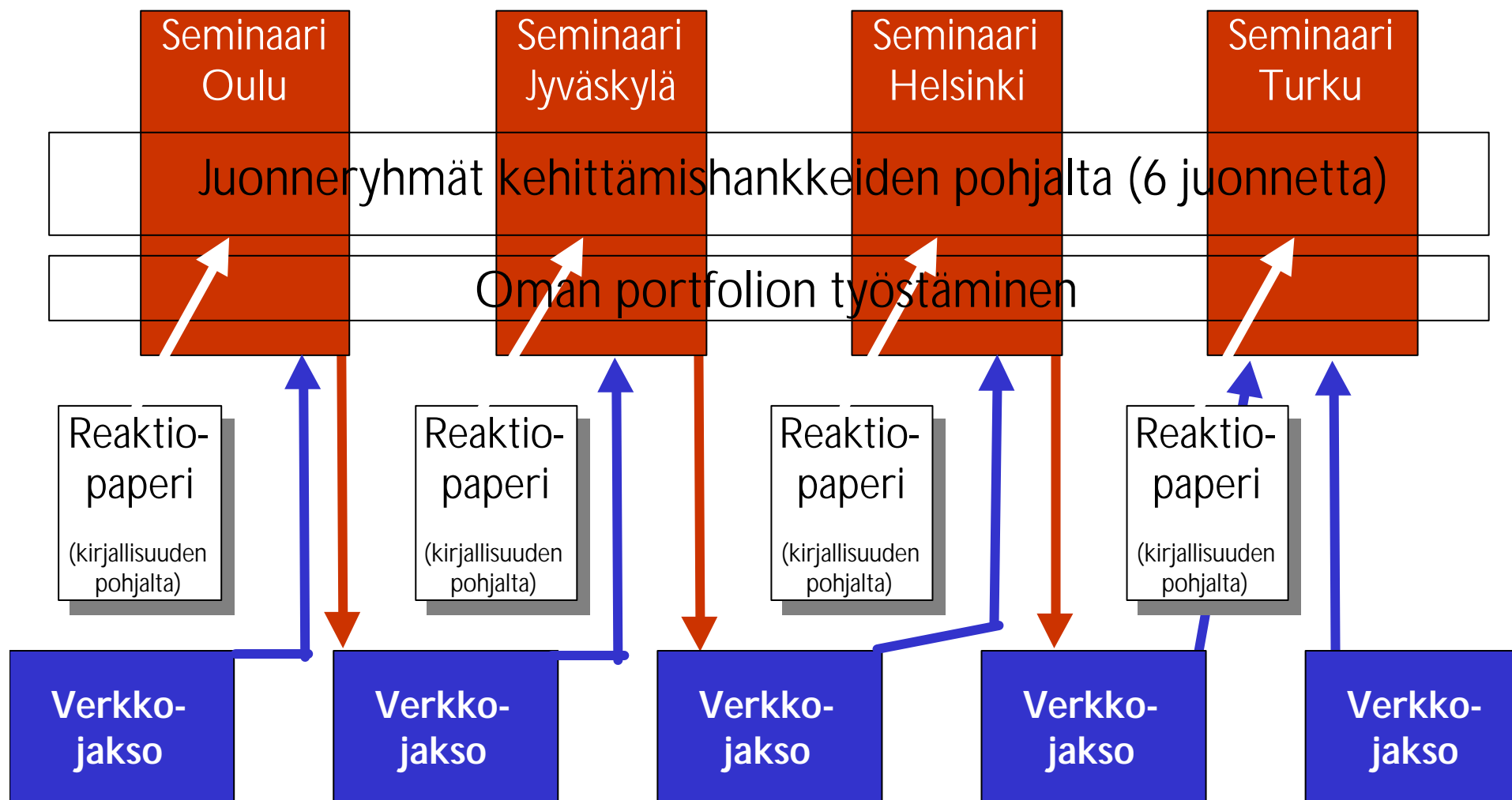
Soile Väänänen (2003): Keskeinen haaste tällä hetkellä on tieto- ja viestintäteknologian opetusikäytön erilaisten toimintatapojen näkyväksi tekeminen ja organisaation sisäisen viestinnän kehittäminen. Tarkoitus on tämän koulutuksen kuluessa / tukemana lähteä selvittämään yhdessä Munterin Hilkan kanssa näitä kysymyksiä.

TieVie-kouluttajakoulutuksen rakenne

Koulutuksen "punainen lanka"

Koulutuksen suorittaminen edellyttää

- aktiivista osallistumista lähiseminaareihin, verkkojaksotyöskentelyyn sekä juonne- ja vertaisryhmän toimintaan,
- kirjallisuuteen ja koulutusmateriaaliin perehtymistä ja reaktiopaperien kirjoittamista,
- kehittämishankkeen toteuttamista ja
- portfolion laatimista

Ohjeeksi matkan varrelle

- Merkitse kaikkien lähiseminaarien päivämäärät ja verkkojaksojen aikataulusuositukset kalenteriisi
- Tee tehtävät ajallaan; kasaantuneita rästitehtäviä ei ole mukava tehdä koulutuksen lopussa
- **Aloita myös kehittämishankkeesi työstäminen heti**
  - » mieti, mitä aiot/ehdit saada koulutuksen kuluessa aikaiseksi
  - » rajaa hanke riittävän pieneksi tai jaa se sopivan kokoisiin osa-kokonaisuuksiin
  - » keiden kanssa voisit tehdä yhteistyötä hankkeessasi
  - » selvitä, tarvitsetko tukea tai erillistä rahoitusta hankkeellesi tai jollekin sen osa-alueelle
- **Etsi itsellesi henkilökohtainen mentori omasta yliopistostasi ja pyydä häntä kommentoimaan hankesuunnitelmiasi muutaman kerran matkan varrella**
- Ota koulutuksesta kaikki irti - tutustu, verkostoidu ja kerro hankkeestasi mahdollisimman monelle
- Ole aktiivinen ja rakentavan kriittinen, kysy, jos et ymmärrä